

Digitalizace vodního hospodářství

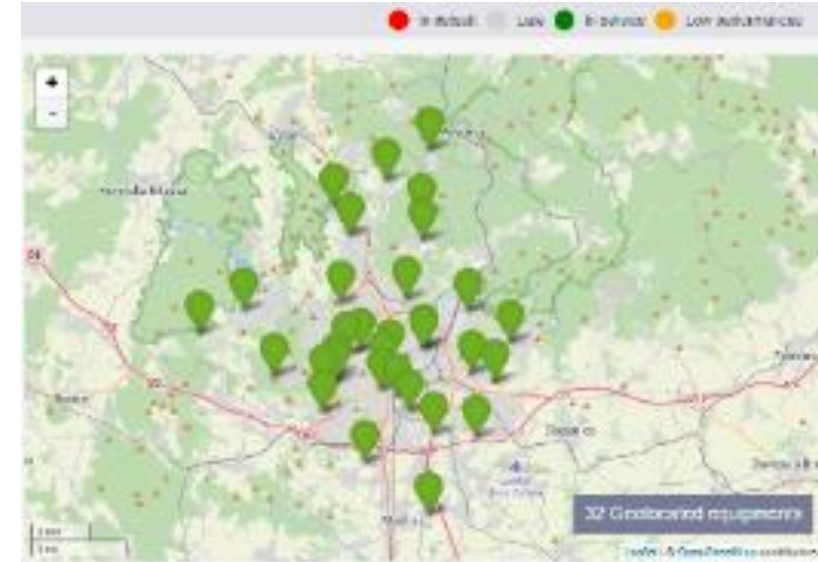

Ludvík Rutar
SUEZ Water CZ

Digitalizace ve vodárnách...

- **Rozdílné podmínky vodáren napříč republikou**
  - oblast působnosti
  - města vs. venkov
  - zdroje vody
  - stav sítě
  - ....
- **Jedno mají společné :** **„Bez vody není život.“**
spolehlivé zásobování obyvatel kvalitní vodou
- **Vodoměr** – zdroj dat pro zákazníka a vodárnu
- Posledních cca 10 let - **potřeba digitalizace odečtů vodoměrů**

Od manuálních odečtů k automatickým...

Manuální odečty

1-2 odečty za rok

Walk-by odečty

Detailní trasa (~ 4 x/rok)

Smart Metering

„Dálkový odečet“

Automatický odečet 1-24x/den
Další informace o odběrném místě

ON'connect™
metering

3 skupiny dodavatelů zařízení dálkových odečtů

Telekomunikační/technologické společnosti

Experti na vodu a komunální servis

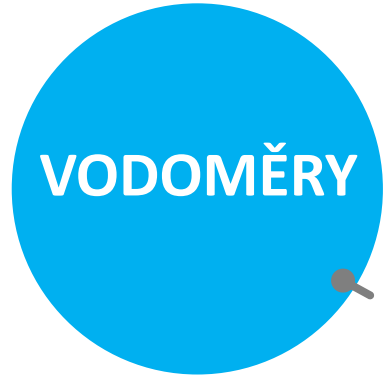
Výrobci měřidel

- **WIZE Alliance** – nejrozšířenější technologie dálkových odečtů, desítky členů
- **Jediné skutečně průmyslové a komplexní IOT řešení pro vodoměry (vs. výrobci, operátoři, IT)**
- **Multibrand řešení – vodoměr vždy volba zákazníka**
- **SUEZ SMART technologie** – vlastní vývoj a know-how; výrazný rozvoj v posledních 17 letech
- **Dálkové odečty – rádiové pásmo 169 MHz :**
  - Nejlepší prostupnost konstrukcemi a materiály (nutné pro vodoměry)
  - Nelicencované = zdarma
  - Frekvence vyhrazená pro měření v EU
- Dodavatel systému dálkových odečtů vodoměrů pro vodárny v celé ČR
- Na světě : cca 20 mil zařízení (6,5 mil voda)
- **ČR dnes : připojeno cca 78 tis vodoměrů**
- Reference od 2014 od velkých měst až po malá města a obce (Brno, Ostrava, Benešov, Jablonné,...)

TECHNOLOGIE

volba vodárny
(metrologie, spolehlivost, zkušenosti)

kompatibilní
s vodoměrem

169 MHz
1-3,5 km

GPRS

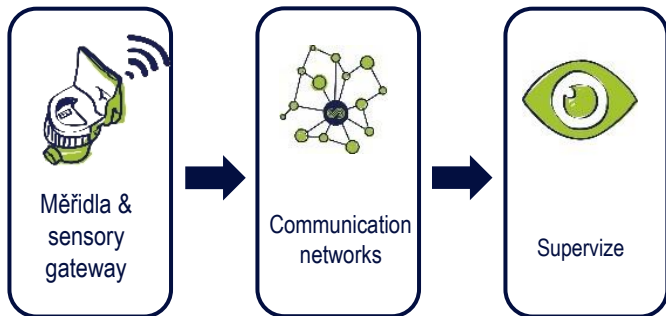

cloud
zákaznický systém

POKUD CHCETE NABÍZET JAKÉKOLIV SLUŽBY ZÁKAZNÍKŮM, MUSÍ SAMA TECHNOLOGIE 100% FUNGOVAT = POTŘEBUJETE SKUTEČNĚ PRŮMYSLOVÉ ŘEŠENÍ

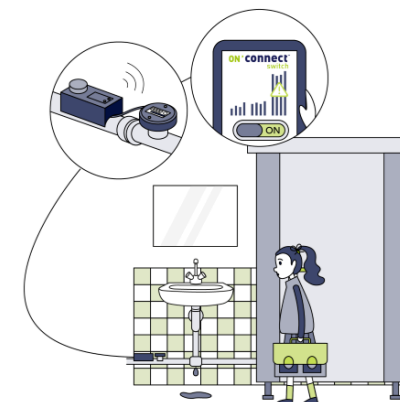
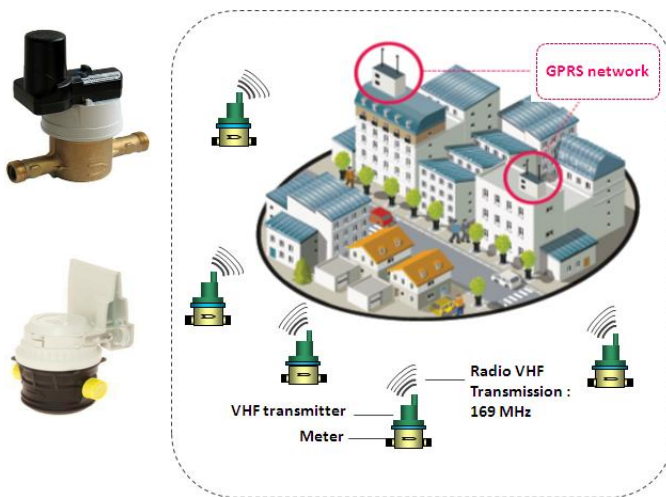
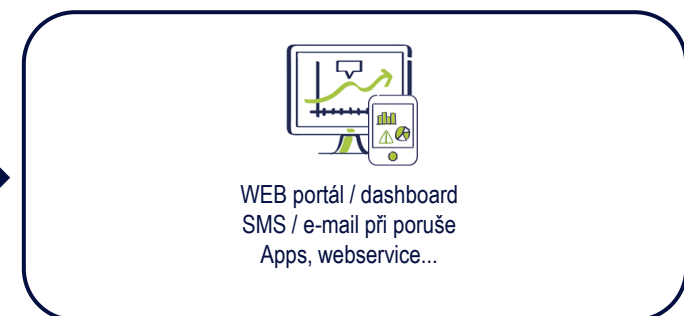
Konektivita (rádio 169 MHz)

Data Management

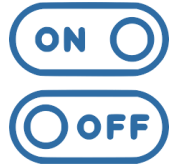

Služby

CHYTRÉ MĚŘENÍ – přínosy pro vodárnu a město

- **Nižší ztráty vody** v síti (opravy; monitorování ztrát v uzavřené zóně - bilanční zóny)
- **Fakturace** bez nutnosti fyzického odečtu VDM; 100% spolehlivost odečtů
- **Bez reklamací**
- **On-line přehled** o aktuální i historické **spotřebě vody** na odběrných místech
- **Redimenzace VDM** (eliminace ztrát vody v důsledku nevhodného měřidla)
- **Modernizace a automatizace procesů**
- **Posílení image**
- **Nabídka nových služeb zákazníkům**

CHYTRÉ MĚŘENÍ – nové služby pro občany a firmy

- **Nabídka nových služeb** odběratelům
- **On-line přehled** o spotřebě vody, grafy, alarmy
- **Upozornění na poruchu** – šetří peníze
- **Zlepšení kvality života** - spotřeba vody pod kontrolou
- **Zákaznický účet** – elektronická komunikace s vodárnou

Reálné příklady přínosů pro vodárenskou společnost

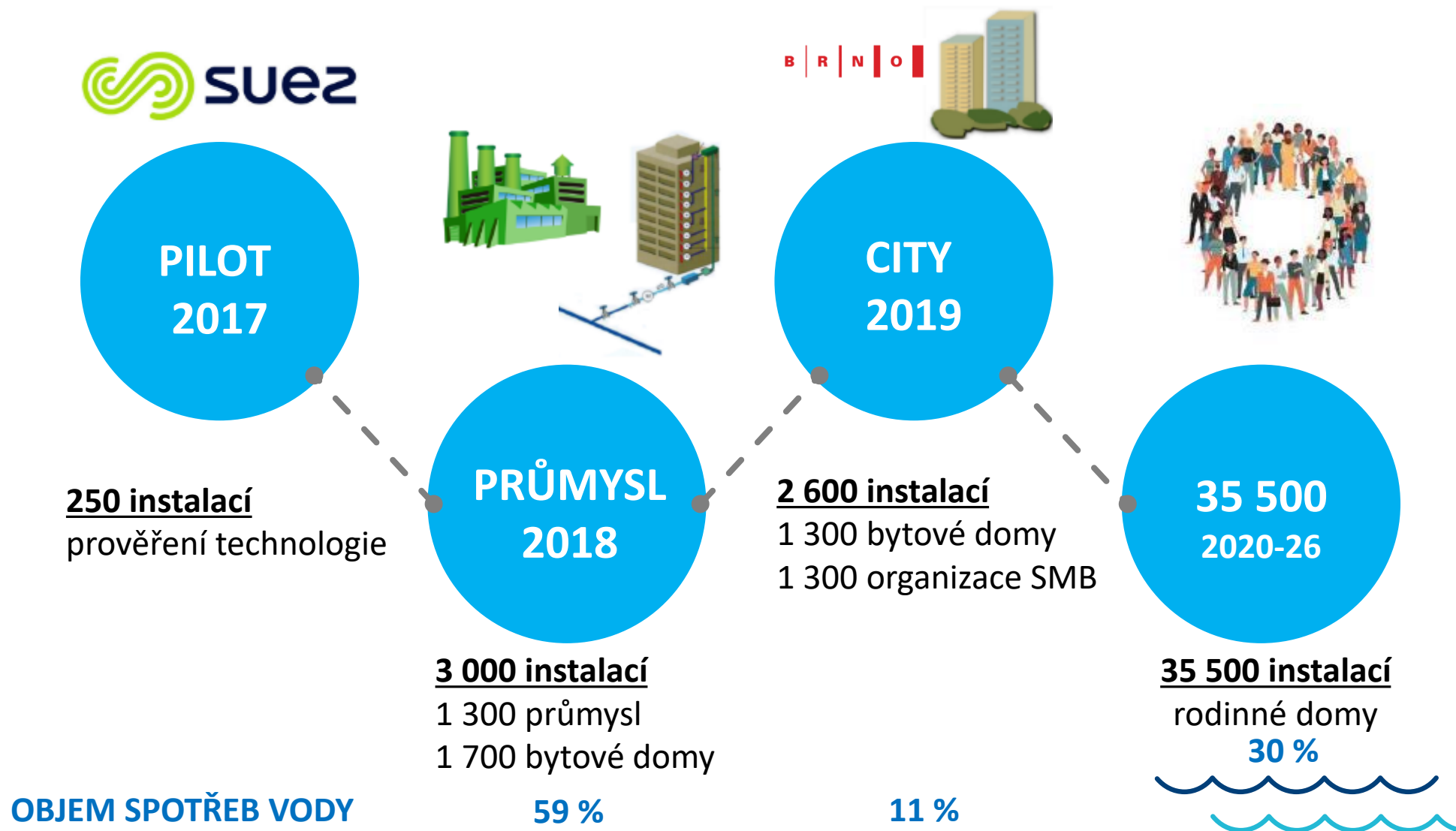

Koncepce

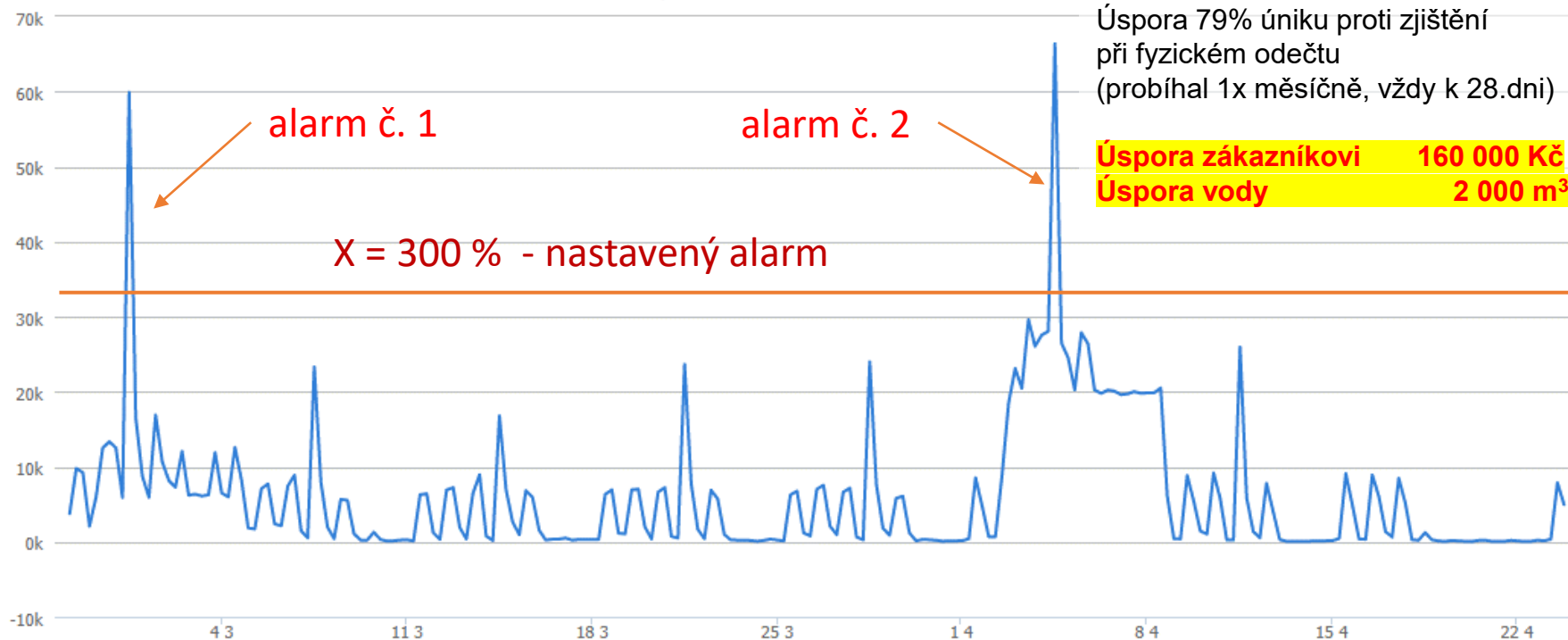

Spolupráce s městem Brnem při nákupu SMART technologie (43 000 OM)

Přínosy – alarm nadměrná spotřeba X %

Příklad Smart na majetku Města Brna (školka)

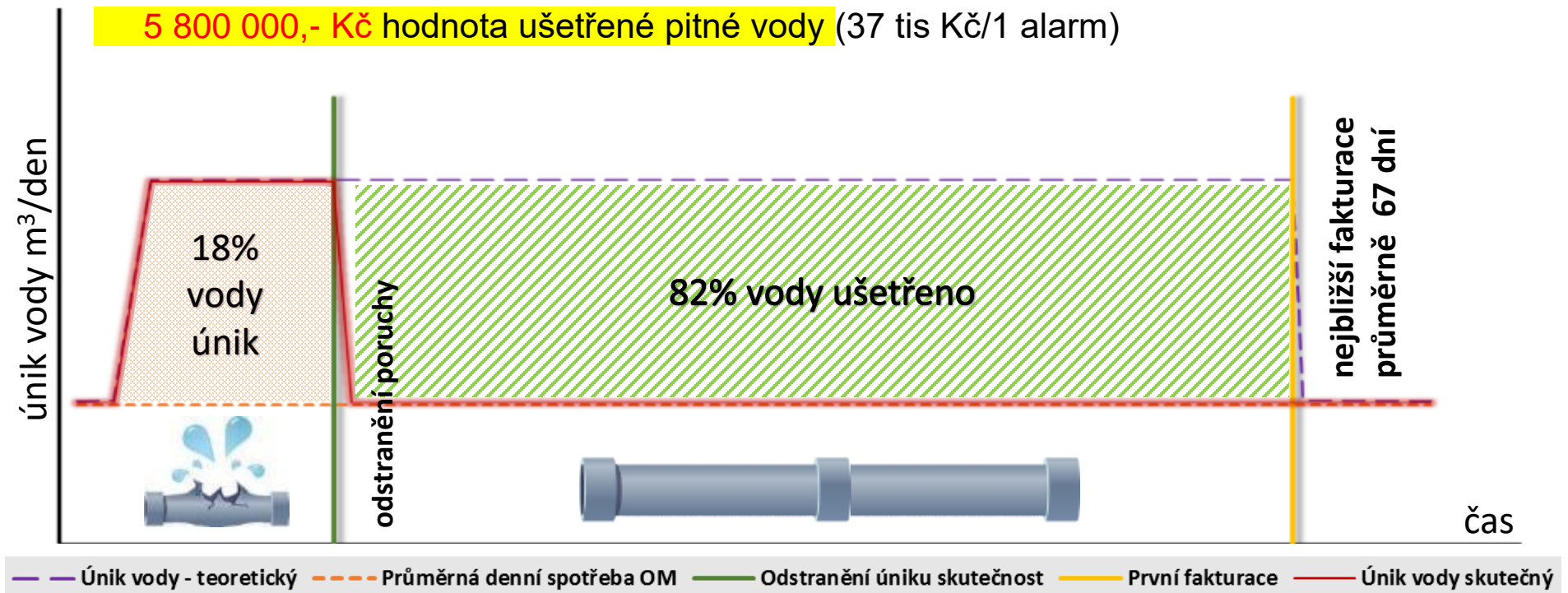
Mateřská škola v Brně

- 28. 2. alarm č. 1 - napouštění bazénu
- 4. 4. alarm č. 2 - závada na 6-ticestném ventilu u bazénu (voda protékala přímo do kanalizace)

Přínosy – úniky u odběratelů 2022

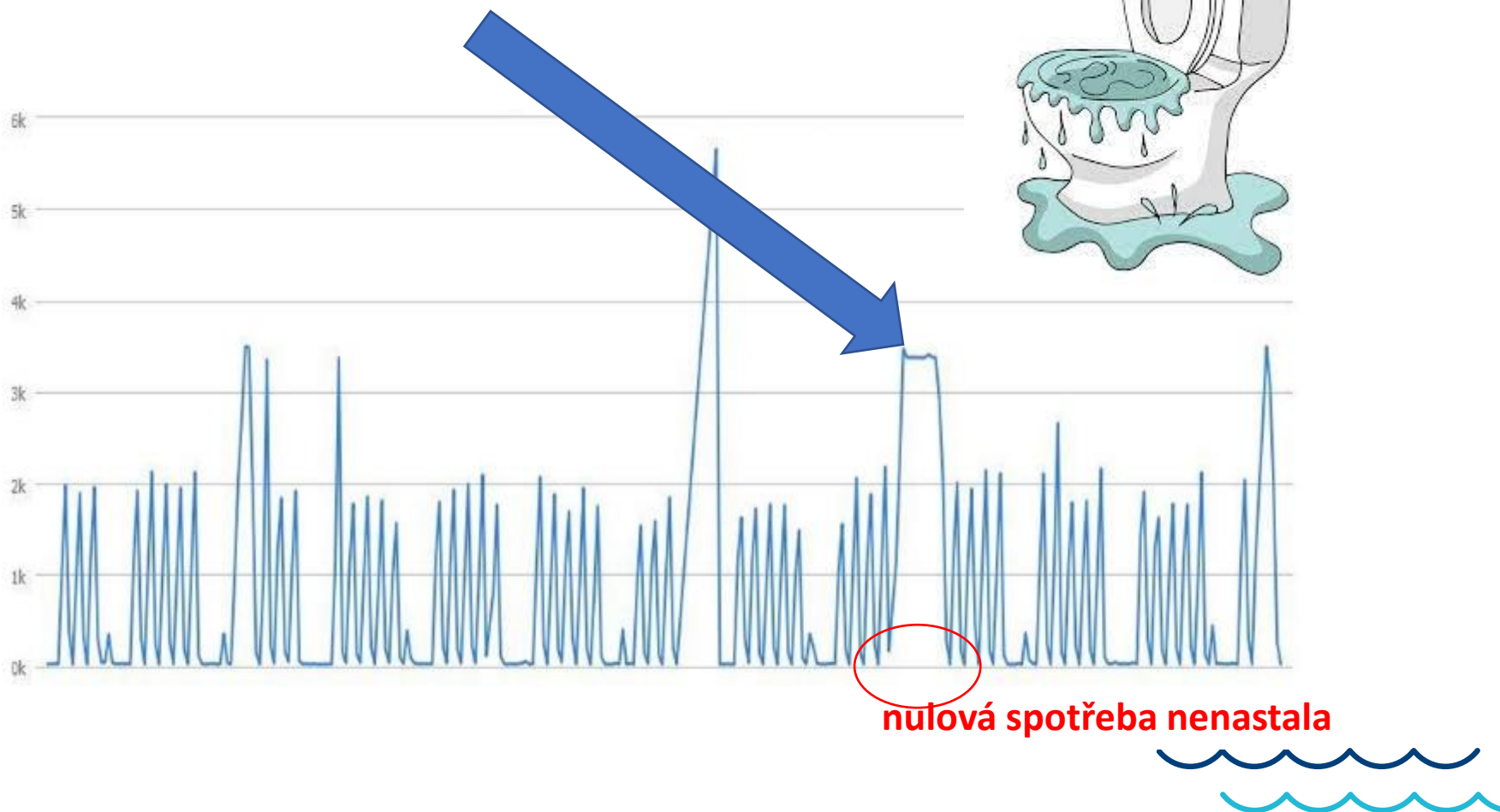
- 202 případů s podezřením na nadměrnou spotřebu z důvodu úniku u odběratele.
154 potvrzeno
- 11 tis m³ uniklé vody
75 tis m³ ušetřené pitné vody (487 m³/1 alarm) **tj. spotřeba pro 1 900 lidí/rok**
tj. denní spotřeba Brna
- 850 000,- Kč cena uniklé vody
5 800 000,- Kč hodnota ušetřené pitné vody (37 tis Kč/1 alarm)

Přínosy – alarm nenulová spotřeba

Příklad Smart na majetku zákazníka

- únik vody 40 m³ za víkend
- identifikováno zasekávání splachovadel

Přínosy – bilanční zóny

Je únik na síti nebo u zákazníka?

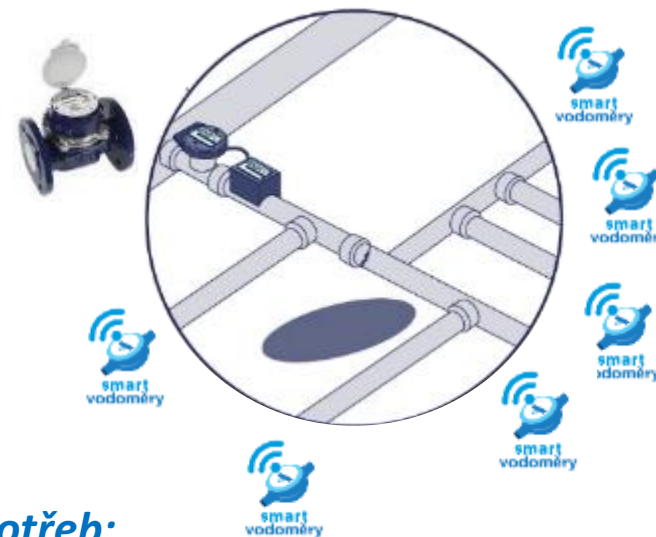
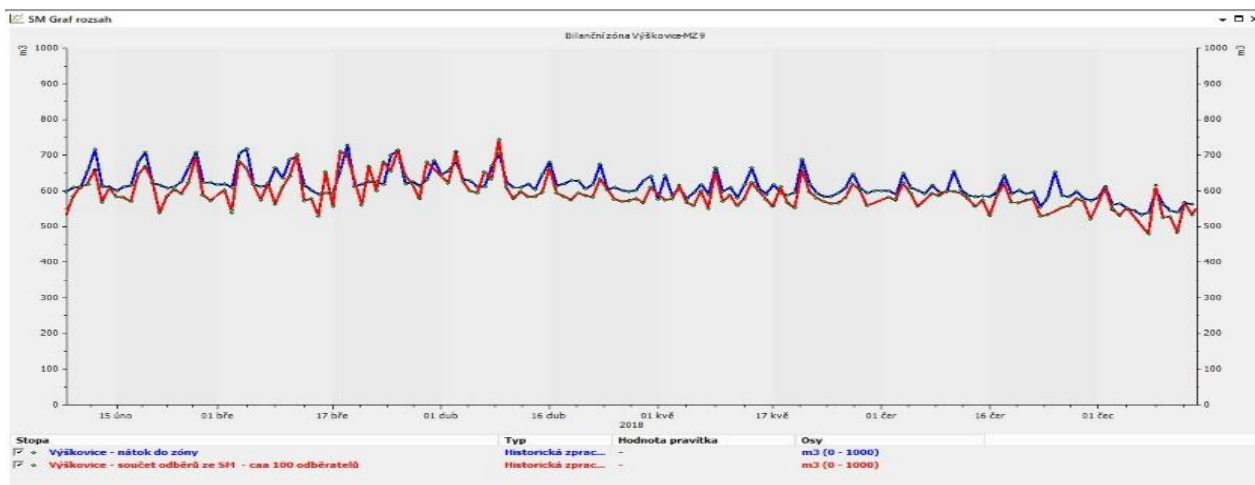
+

= **efektivnější odhalení úniků vody**
(30 úniků ze 120)

okrskové měření na síti

Smart na OM velkých spotřeb

Budoucnost při plošném osazení 90% vodoměrů a 99% spotřeb:

okrskové měření na síti

+

Smart vodoměry

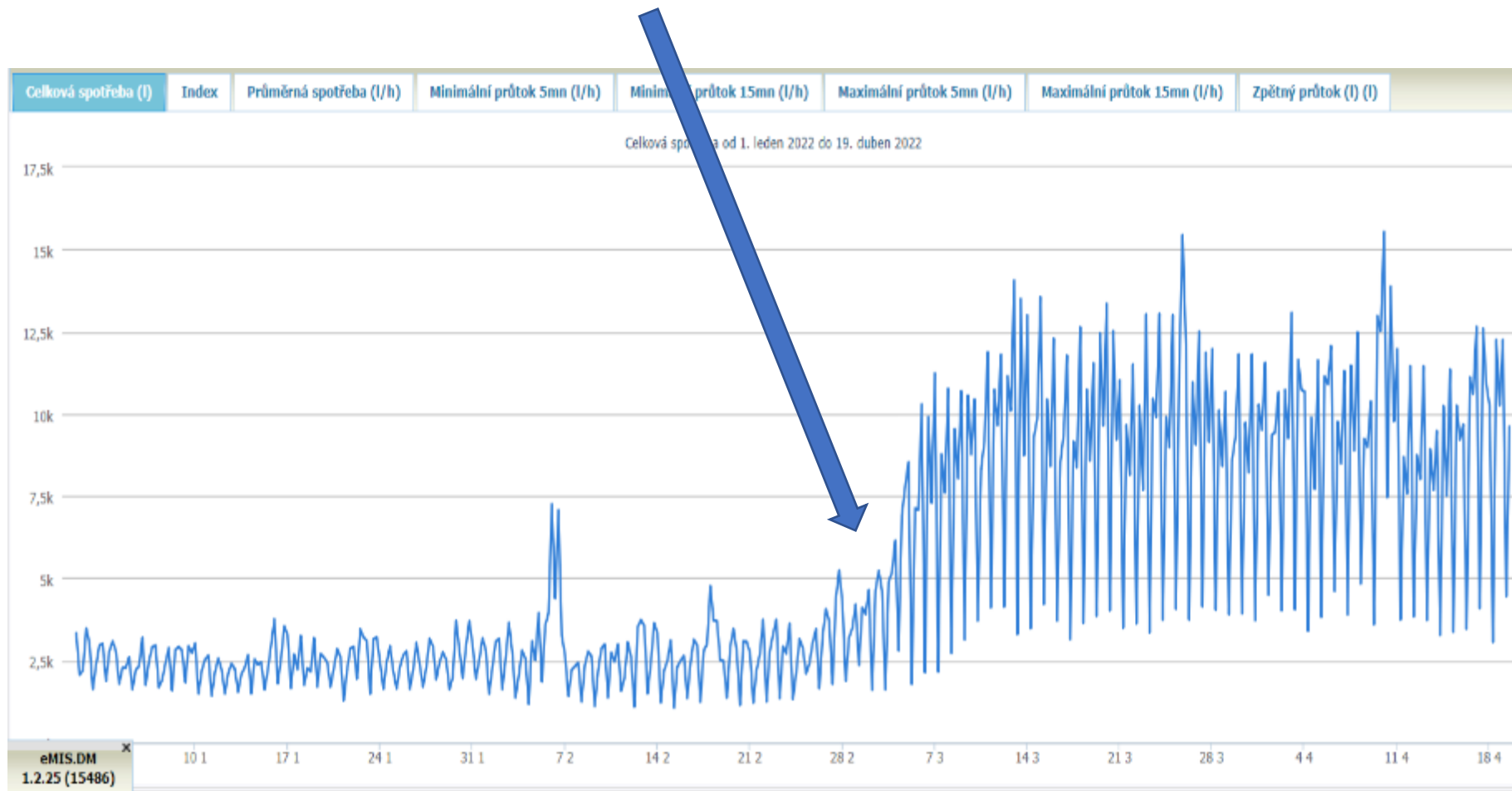
=

Bilance všech okrsků průběžně

Příklad náhlých změn spotřeby

Hotel Myslivna – ubytování 250 uprchlíků z Ukrajiny = rychlé velké změny ve spotřebě

Přesné plánování výroby a fakturace

- ❑ Pokrytí od cca 65% spotřeby vody dálkovými odečty = přesné a reaktivní plánování prodeje i při vypínání některých segmentů ekonomiky
- ❑ **Princip za COVIDu:**
  - ❑ rozdělit zákazníky do 16 segmentů + % pokrytí dálkovými odečty v daném segmentu
  - ❑ porovnat období před / během Covidu u pokrytých zákazníků, přepočítat na celý segment
  - ❑ stanovit datum a rychlost návratu k normálu po rozvolnění
  - ❑ odhadnout další vývoj do konce roku
  - ❑ rychlý automatický přepočet kdykoliv – nástroj k efektivnímu řízení společnosti (pracuje se současností, ne historií)

- ❑ **Výsledek SMART:**

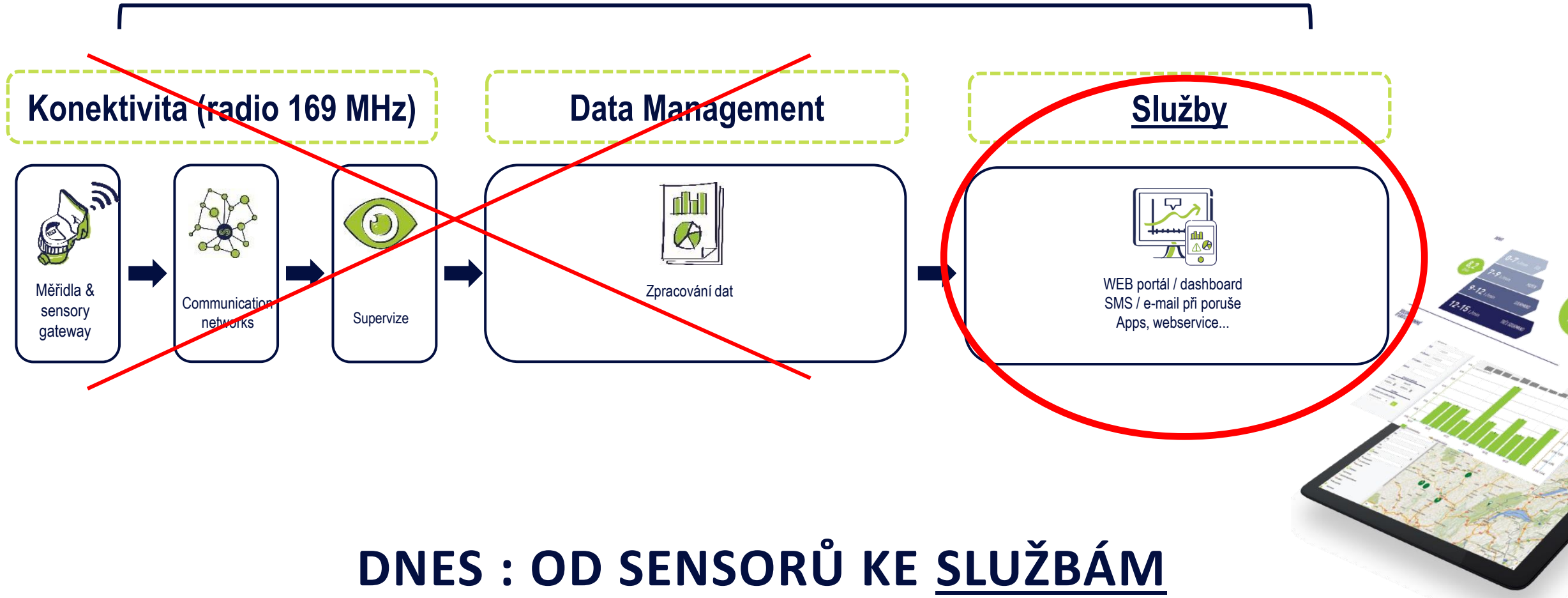
Vysoká přesnost dohadů v porovnání se ZIS daty.

Od 2021 – nepřesnost v dohadech < 1%

Za COVIDu - rozdíly skutečnost vs. dohadné položky v desítkách %

NAŠI ZÁKAZNÍCI TECHNICKOU STRÁNKU A ODEČTY DNES NEŘEŠÍ – PROSTĚ FUNGUJÍ !

ON'connect™

Široká možnost služeb pro zákazníky spojených s dálkovými odečty

Automatické
odečty pro
vodárny, města a
občany

ON'connect™
metering

Služba pro eko-
spotřebu vody v
domácnostech

ON'connect™
coach

Dálková kontrola
dodávky vody v
reálném čase pro
budovy a areály

ON'connect™
switch

Pomáhá starým
lidem zůstat v jejich
domovech

ON'connect™
generation

Inteligentní
barometr
turistického ruchu

ON'connect™
tourism

Zlepšuje energetickou a
environmentální situaci
budov

ON'connect™
pro

DĚKUJI

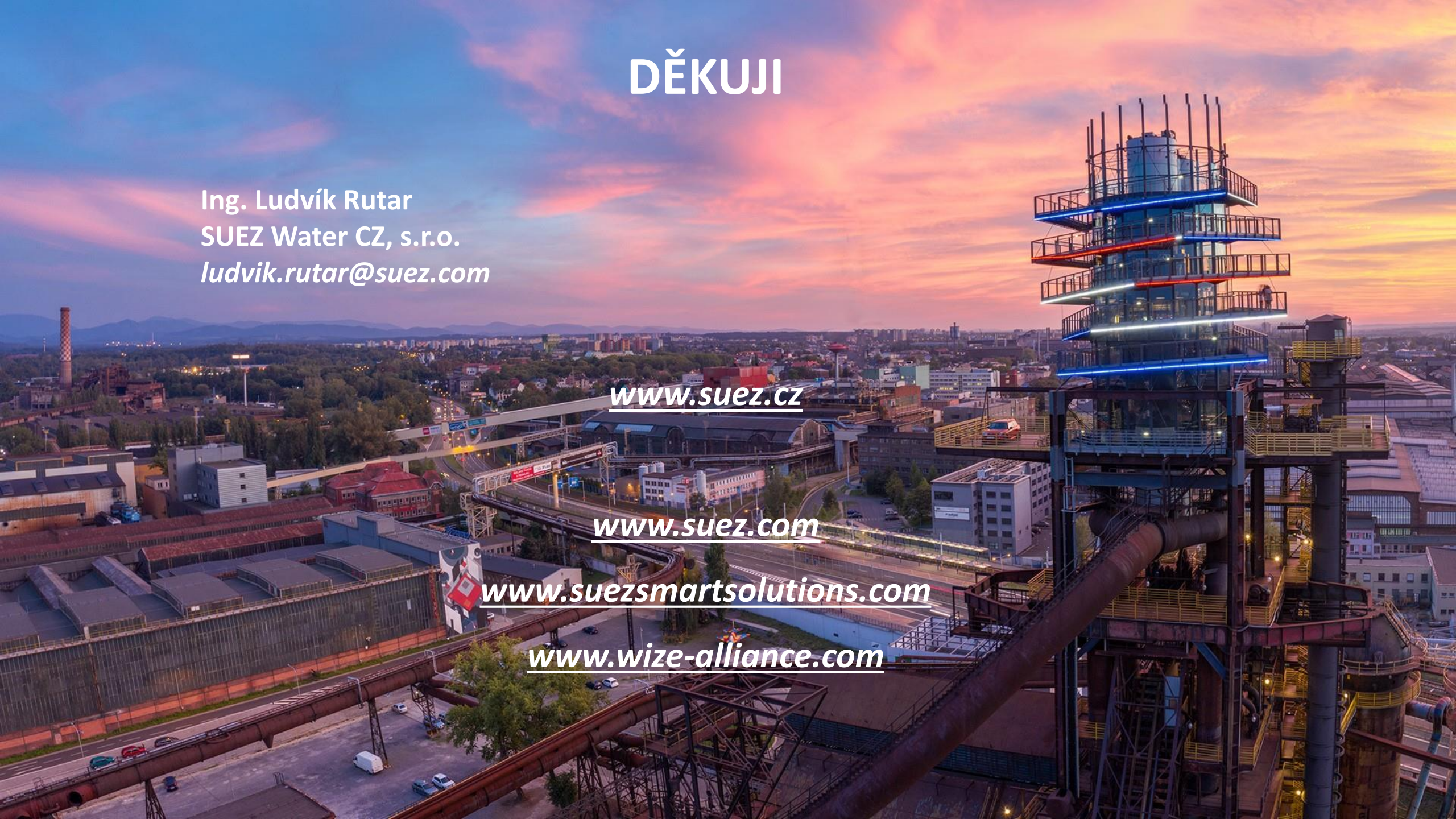
Ing. Ludvík Rutar
SUEZ Water CZ, s.r.o.
ludvik.rutar@suez.com

www.suez.cz

www.suez.com

www.suezsmartsolutions.com

www.wize-alliance.com

Vodohospodářské výzvy *„prismatem požadavků EU na udržitelnost“*

Ondřej Beneš

ondrej.benes@veolia.com

Veolia Holding Česká republika,
SOVAK ČR, EurEau

Background

Jaké je pozadí regulace kvality odpadních vod?

- Z pohledu kvality životního prostředí hraje prim mimo kvalitu vzduchu i kvalita **vody povrchové a podzemní**. Regulace vypouštění odpadních vod - pro průmysl zejména prostřednictvím IED, pro komunální vody směrnicí o čištění městských odpadních vod, která byla v novelizované podobě schválena EP v říjnu t.r.
- Paralelní spolupůsobení legislativy EU v oblasti ochrany vody (např. Rámcová vodní směrnice) i ostatních složek životního prostředí a lidského zdraví (např. REACH) a hlavně požadavků **Green Deal** (energetická soběstačnost a cílování emisí).
- Velmi ambiciózní cíle (články 5-7, pokrytí aglomerací nad 1000 ekv. obyvatel (aktuálně 2000 EO), přísnější požadavky na N/P, nové požadavky na mikropolutanty (ČOV nad 10 000 EO/150 000 EO), energetickou soběstačnost či snížení odlehčování z kanalizace. **A to v situaci, kdy většina států EU neplní ani „staré“ požadavky.**

Table 13: Summary situation of compliance and distance to target per Member State in 2018 and comparison with 2016 (change if >1%).

Member State	Legal compliance rate 2018				Evolution since last report			Distance to target 2018, expired deadline only			IAS rate in 2018			
	Collection (Article 3)	Secondary treatment (Article 4)	More stringent treatment (Article 5)	Collection and treatment	Collection (Article 3)	Secondary treatment (Article 4)	More stringent treatment (Article 5)	Collection (Article 3)	Secondary treatment (Article 4)	More stringent treatment (Article 5)				
AT	100%	100%	100%	100%	↔	0%	↔	0%	↔	0%	0%	0%	0.6%	
BE	100%	100%	95%	95%	↔	0%	↔	0%	↔	2%	0%	1%	0.0%	
BG	90%	42%	27%	30%	↗	39%	↗	6%	↗	6%	5%	18%	20%	4.9%
CY	84%	84%	84%	84%	↗	8%	↗	8%	↗	12%	15%	16%	16%	2.4%
CZ	100%	97%	69%	75%	↗	0%	↗	4%	↗	0%	0%	21%	21%	5.3%
DE	100%	100%	100%	100%	↔	0%	↔	0%	↔	0%	0%	0%	0%	1.6%
DK	100%	100%	99%	99%	↔	0%	↔	0%	↗	11%	0%	0%	1%	0.0%
EE	100%	100%	99%	98%	↗	2%	↔	0%	↗	8%	0%	0%	0%	3.2%
EL	100%	96%	99%	96%	↗	0%	↔	0%	↔	0%	4%	1%	1%	9.2%
ES	98%	89%	79%	84%	↗	1%	↔	0%	↗	14%	0%	9%	16%	1.0%
FI	100%	100%	96%	97%	↔	0%	↗	1%	↔	0%	0%	1%	2%	0.0%
FR	100%	90%	94%	90%	↔	0%	↗	5%	↔	0%	0%	6%	6%	0.0%
HR	47%	11%	8%	0%	↔	0%	↔	0%	↔	0%	11%	67%	89%	21.3%
HU	58%	52%	51%	52%	↔	0%	↔	0%	↔	0%	3%	12%	10%	9.6%
IE	100%	50%	24%	44%	↔	0%	↔	0%	↔	6%	0%	50%	75%	3.7%
IT	95%	80%	83%	56%	↔	0%	↗	9%	↗	17%	1%	12%	6%	3.9%
LV	100%	100%	99%	99%	↔	0%	↔	0%	↔	0%	0%	0%	0%	1.6%
LT	100%	100%	100%	100%	↔	0%	↔	0%	↗	7%	0%	0%	0%	0.7%
LU	100%	100%	99%	99%	↔	0%	↔	0%	↔	0%	0%	0%	1%	4.2%
MT	100%	0%	0%	0%	↔	0%	↔	0%	↔	0%	0%	98%	100%	0.0%
NL	100%	100%	100%	100%	↔	0%	↔	0%	↔	0%	0%	0%	0%	0.0%
PL	95%	94%	88%	87%	↔	0%	↔	1%	↔	1%	0%	1%	4%	5.2%
PT	100%	93%	76%	92%	↔	0%	↗	0%	↔	11%	0%	6%	15%	0.0%
RO	15%	12%	18%	12%	↔	0%	↗	6%	↗	11%	36%	66%	59%	1.8%
SE	100%	99%	97%	97%	↔	0%	↔	0%	↗	2%	0%	1%	3%	0.0%
SI	91%	65%	64%	61%	↗	29%	↗	25%	↗	40%	1%	26%	36%	7.5%
SK	99%	96%	94%	93%	↔	0%	↔	0%	↗	2%	1%	1%	2%	12.9%
UK	100%	96%	91%	95%	↔	0%	↔	0%	↔	0%	0%	2%	8%	0.5%
EU-28	95%	89%	88%	83%	↗		↗		↗		2%	8%	8%	2%
EU-15	99%	93%	91%	88%	↔		↗		↔		0%	5%	19%	2%
EU-13	74%	66%	64%	60%	↔		↔		↔		8%	20%	5%	3%

Compliance	Distance to target	
100% - 97%	0% - 3%	
95% - 97%	3% - 5%	
85% - 95%	5% - 15%	
70% - 85%	15% - 30%	
< 70%	> 30%	

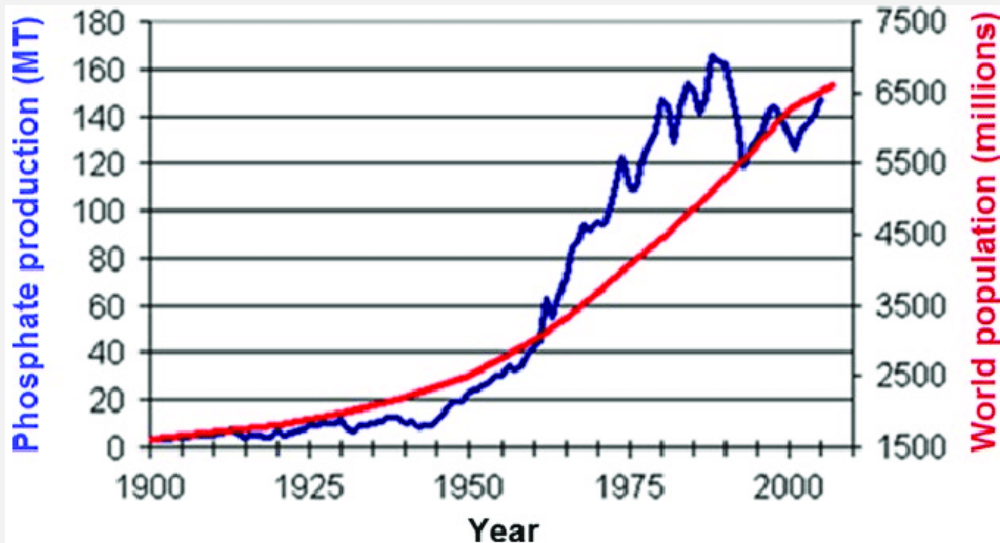
Jak si stojíme?

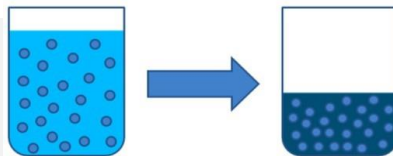
Proč je zpřísnění regulace nutné?

- Klimatická změna, nárůst spotřeby vody vč. jejího znečištění nutrienty, ale i látkami nepřírodní povahy.

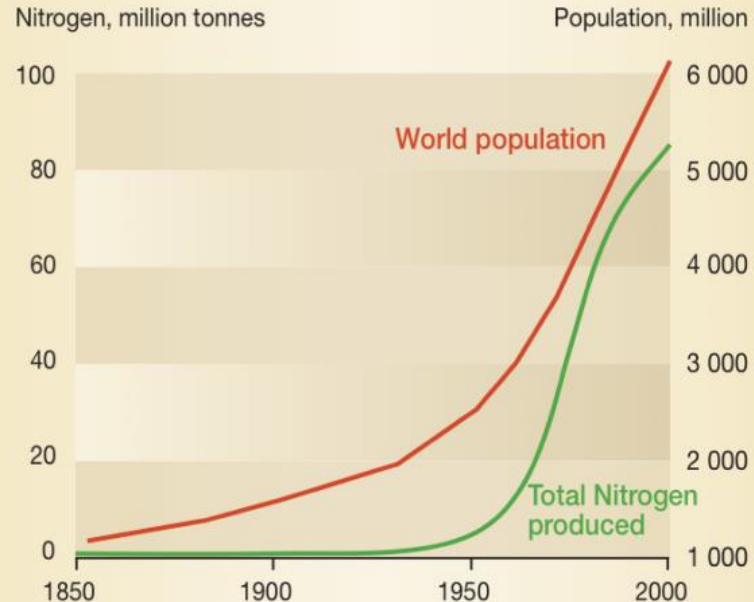

https://www.researchgate.net/figure/Increase-of-world-population-and-phosphate-rock-production-during-last-century-Modified_fig3_317776789

- Recyklace? Výsledkem je zakoncentrování odpadních vod.

Production of nitrogen fertilizer in relation to world population

Kdo v EU ponese na svých bedrech návazný proces?

Acronyms
EPP - European People's Party
S&D - Socialists & Democrats
Renew - Renew Europe

Executive Vice-President
Teresa Ribera - S&D
Clean, Just
& Competitive Transition
Spain

Executive Vice-President
Stéphane Séjourné - Renew
Prosperity & Industrial Strategy
France

Wopke Hoekstra - EPP
Climate, Net Zero & Clean
Growth
Netherlands

Jessika Roswall - EPP
Environment, Water
Resilience & A Competitive
Circular Economy
Sweden

Dan Jorgensen - S&D
Energy & Housing
Denmark

Christophe Hansen - EPP
Agriculture & Food
Lux

Ekaterina Zaharieva - EPP
Startups, Research
& Innovation
Bulgaria

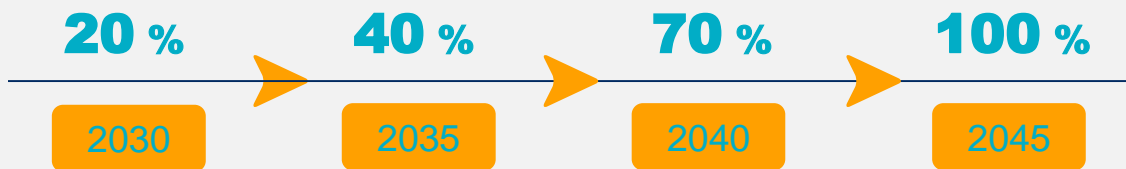

Problémy implementace

Technická a časová dosažitelnost

- Dalším zásadním prvkem je i **časovost** opatření a jejich **protichůdnost**.
- Přes zdánlivě velkorysé termíny je **projednatelnost a vlastní realizace** např. kvarterního čištění odpadních vod pro ČOV nad 150 tis. EO či určené ČOV nad 10 tis. EO (např. limitace prostorem) v řádu problematická (2033 20 % dotčených ČOV).
- A **protichůdnost** je zřejmá – při návrhu energetické soběstačnosti je totiž nutné počítat nikoliv současnou, ale predikovanou energetickou náročnost po realizaci opatření.

Ekonomická dosažitelnost

- **Regulatory impact analysis** (Wood and E&I study, JRC study), kterou zpracovala Evropská komise jako součást návrhu UWWTD, odkazuje na řadu zjednodušujících úvah. V technické oblasti ale požadavky odráží účinnost technologií, které jsou již v daném měřítku vyvinuty a fungují.
- Z ekonomického pohledu je ale RIA zcela mimo realitu. V ČR a v Portugalsku byly identifikovány investiční a provozní náklady, promítané do cen pro vodné a stočné řádově vyšší, než odhadovaných 2,26 % růst z cen pro vodné a stočné.
- Pokud uvažujeme, že v ČR se novela dotkne 600 ČOV, na které je napojeno aktuálně přes 9,2 mil EO + nově vybaveno stokovou soustavou a ČOV až 750 aglomerací, tak **maximální** kumulativní dopad bez dotací a po započtení 20 letých odpisů do cen představuje až **70 €/EO.rok, což je řádový nárůst oproti EK, přesto akceptovatelná z pohledu zachování soc. únosné ceny.**

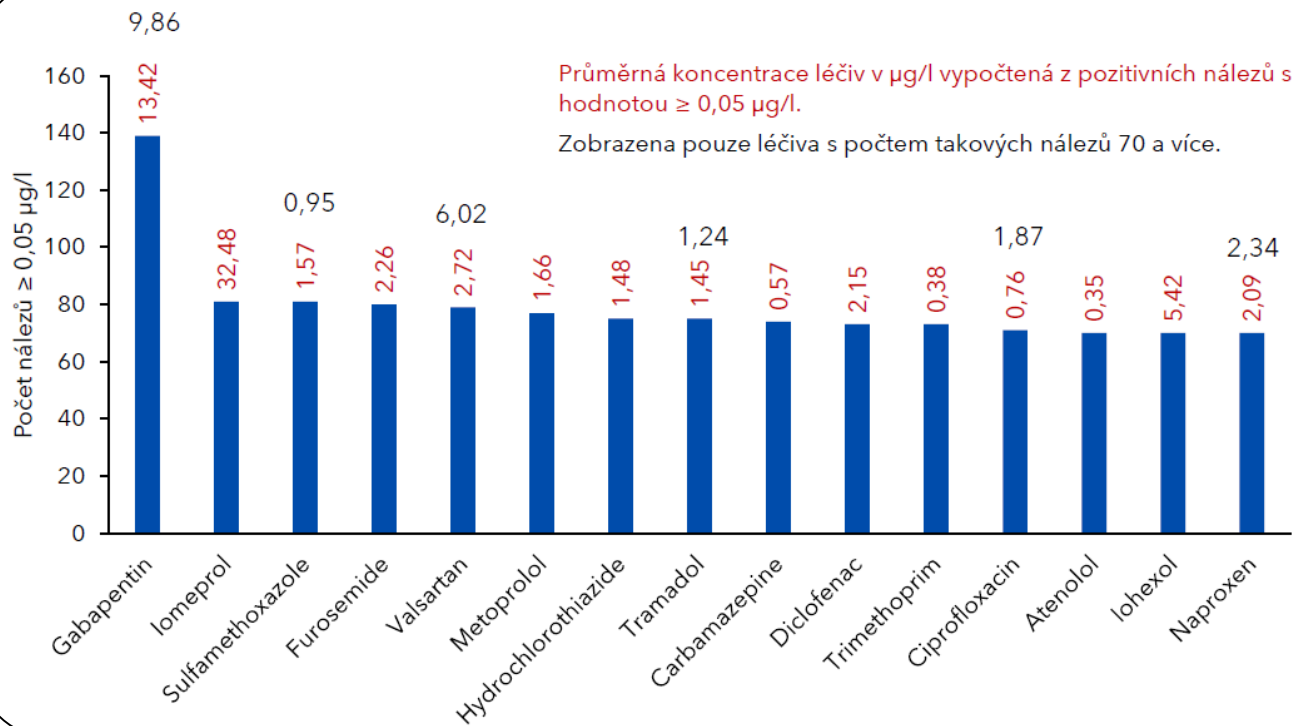

**Vidíme nějaká
pozitiva?**

Co je v našich rukách

- Nalezení optimálního terciárního (N/P) čištění. Nutný důraz na fosfor jako hlavní problém kvality vod a rozumný přístup ke klasifikaci území ČR jako citlivého z pohledu dusíku. Pro dusík volit nákladově efektivní řešení.
- Kvarterní čištění – není prostor pro diskusi nad plněním. Ale zůstává prostor pro určení relevantní velikosti ČOV, identifikaci „relevantních“ látek ze seznamu prioritních látek a správné určení technologie z pohledu CAPEX/OPEX.
- Nutný tlak provozovatelů VaK - lepší regulace místa vnosu regulovaných látek do kanalizace. V ČR zakotvení a vynucování čištění nemocničních OV, úpravy kanalizačních řádů a tlak na průmyslové znečišťovatele. Tlak na selektivní likvidaci průmyslových odpadních vod mimo komunální ČOV či s předčištěním.
- Finanční aspekty – není možné počítat s přímým přenosem do cen pro vodné a stočné. Tlak na to, aby s implementací byly současně vytvořeny dotační podmínky a zakotven systém EPR. Změny v regulaci poplatků za srážkové vody.

Příklad: kvarterní čištění – proč?

Top 6 látek:

- Metformin
- Paracetamol
- Doxycyklin
- lomepol
- Gabapentin
- Ibuprofen

Top látky ze seznamu:

- hydrochlorothiazid
- karbamazepin
- Metoprolol
- diclofenak

Zdroj: ASL ČR 2020 - 2022

Příklad: kvarterní čištění – do kdy?

To já už budu
v důchodu...

Do kdy je nutné kvarterní
čištění zajistit?

- postupné naplňování cílů

Za 8,5 roku **2 velké ČOV** a cca
13 ČOV nad 10 000 EO v ČR
musí mít kvarterní čištění.

ČOV nad 150 000 EO:

20 %

2023

60 %

2023

100 %

2023

ČOV nad 10 000 EO:

10 %

2023

30 %

2036

60 %

2039

100 %

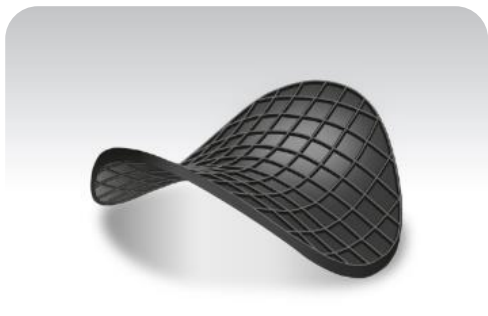
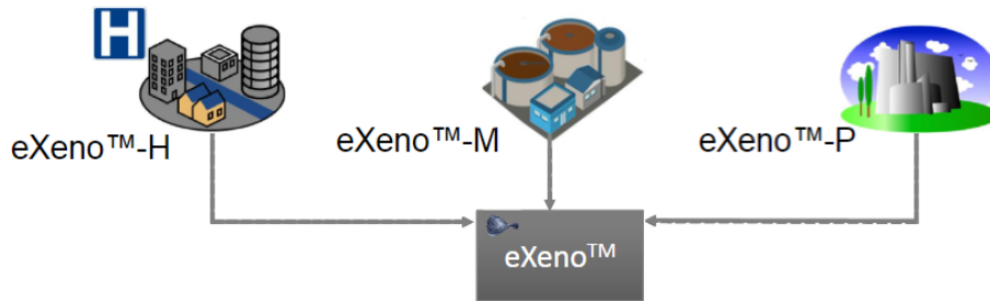
2045

Ne!
Nebudeš!

Příklad: kvarterní čištění – jak?

eXENO™

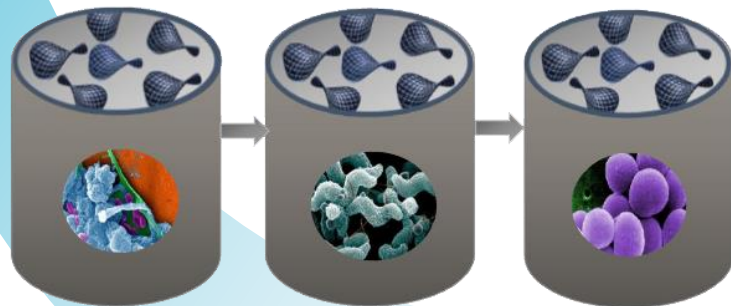

AnoxK™ Z-400

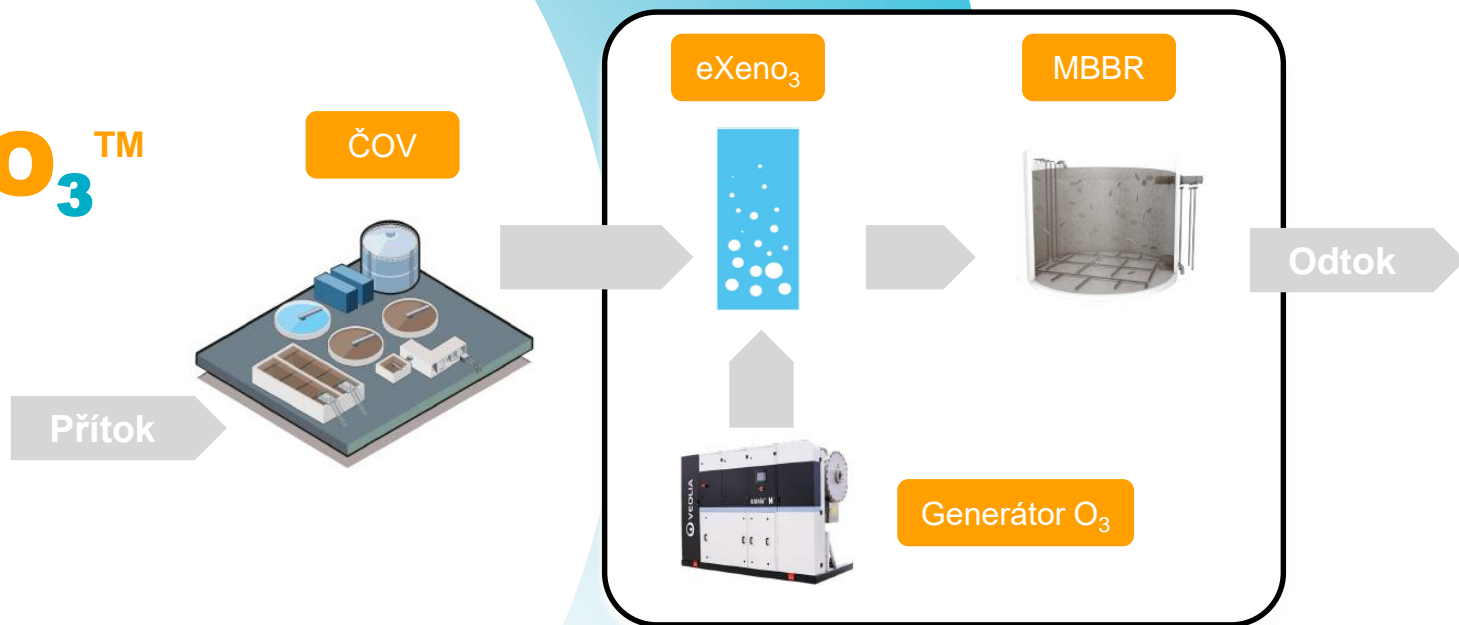
**Snadno
rozložitelné OL**

**Obtížně
rozložitelné OL**

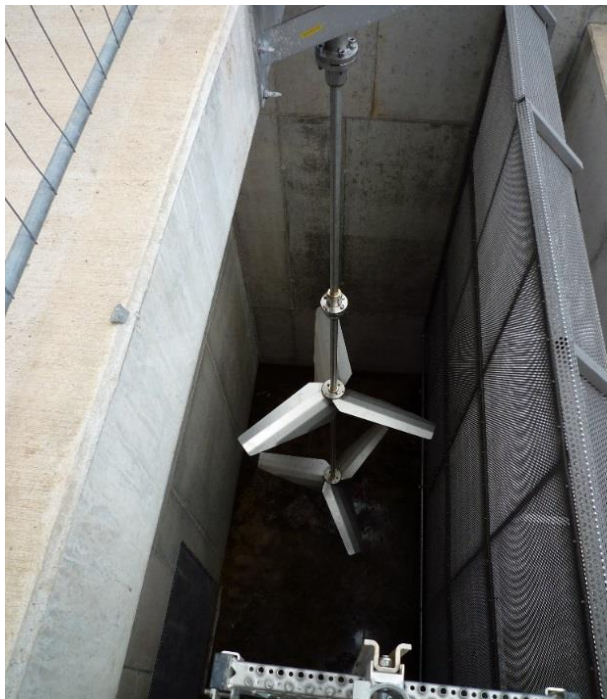
Příklad: kvarterní čištění – jak?

eXENO₃^{TM}

> 80 % účinnost odstranění všech 12 látek ze seznamu

Příklad: ČOV Warburg

Závěry

Finální závěry

- Postupný „náběh“ regulace přinese zásadní technické a finanční požadavky na vodohospodářský obor, ale i na národní regulátory.
- Některé oblasti jsou **nevyhnutelné** (doplnění kvarterního čištění, energetická neutralita, snížení pokrytí nad 1000 EO.....) a ze strany členských států jde pouze o stanovení priorit postupu.
- Na druhou stranu oblasti jako definice požadavků na terciární čištění (a preference regulace P oproti N) či určení přístupu k stanovení aglomerací **jsou stále v rukou národních regulátorů.**
- Musíme být aktivní i v při přípravě a schvalování návazných implementačních nástrojů a využívat stálá zastoupení čl. států v EU.
- Velkou příležitost, kterou **nesmíme promeškat**, je zavedení „kolektivního“ **schématu EPR**. Trvalé generování prostředků pro kvarterního čištění!